

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MELCHIORA WATHELETA
přednesené dne 14. listopadu 2013¹

Věc C-609/12

**Ehrmann AG
proti
Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Bundesgerichtshof (Německo)]

„Ochrana spotřebitele — Zdravotní tvrzení při označování potravin — Zvláštní podmínky —
Časová působnost“

I – Úvod

1. V projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce Bundesgerichtshof (Německo) žádá Soudní dvůr o výklad čl. 10 odst. 1 a 2, čl. 28 odst. 5 a článku 29 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 ze dne 20. prosince 2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin², ve znění nařízení Komise (EU) č. 116/2010 ze dne 9. února 2010³ (dále jen „nařízení č. 1924/2006“ nebo „nařízení“).

2. Tato žádost byla předložena v rámci řízení mezi společnostmi Ehrmann AG (dále jen „Ehrmann“) a sdružením Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV (sdružení pro potírání nekalé soutěže, dále jen „ZBW“), jehož předmětem je uplatnění *ratione temporis* povinností stanovených v článku 10 nařízení č. 1924/2006.

II – Právní rámec

A – Unijní právní úprava

3. Článek 1 odst. 1 a 2 nařízení č. 1924/2006 stanoví:

„1. Toto nařízení uvádí v soulad právní a správní předpisy v členských státech, které se týkají výživových a zdravotních tvrzení, aby bylo zajištěno účinné fungování vnitřního trhu a zároveň i vysoká míra ochrany spotřebitele.

2. Toto nařízení se vztahuje na výživová a zdravotní tvrzení, která jsou uváděna v obchodních sděleních, ať už při označování a obchodní úpravě potravin nebo v reklamách týkajících se potravin, které mají být takto dodány konečnému spotřebiteli.“

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Úř. věst. L 404, s. 9, a opravy Úř. věst. 2007, L 12, s. 3, Úř. věst. 2008, L 25, s. 12 a Úř. věst. 2008, L 86, s. 34.

3 — Úř. věst. L 37, s. 16.

4. Článek 2 odst. 2 body 1 a 5 tohoto nařízení definuje pojmy „tvrzení“ a „zdravotní tvrzení“ takto:

„1) ‚tvrzením‘ se rozumí jakékoli sdělení nebo znázornění, které není podle právních předpisů Společenství nebo vnitrostátních právních předpisů povinné, včetně obrázkového, grafického nebo symbolického znázornění v jakékoli podobě, které uvádí, naznačuje nebo ze kterého vyplývá, že potravina má určité vlastnosti;

[...]

5) ‚zdravotním tvrzením‘ se rozumí každé tvrzení, které uvádí, naznačuje nebo ze kterého vyplývá, že existuje souvislost mezi kategorií potravin, potravinou nebo některou z jejích složek a zdravím.“

5. Článek 3 uvedeného nařízení, nadepsaný „Obecné zásady pro všechna tvrzení“, zní takto:

„Výživová a zdravotní tvrzení lze při označování a obchodní úpravě potravin a v reklamě na potraviny uváděné na trh ve Společenství používat pouze v případě, že jsou v souladu s tímto nařízením.

Aniž jsou dotčeny směrnice 2000/13/ES a 84/450/EHS, nesmějí výživová a zdravotní tvrzení

a) být nepravdivá, dvojsmyslná nebo klamavá;

[...]“

6. Článek 10 téhož nařízení uvádí:

„1. Zdravotní tvrzení jsou zakázána, pokud neodpovídají obecným požadavkům v kapitole II a zvláštním požadavkům v této kapitole a pokud nejsou schválena v souladu s tímto nařízením a obsažena v seznamu schválených tvrzení stanovených v článcích 13 a 14.

2. Zdravotní tvrzení jsou přípustná pouze tehdy, pokud jsou na označení, nebo pokud takové označení neexistuje, v obchodní úpravě a reklamě uvedeny tyto informace:

- a) sdělení o významu různorodé a vyvážené stravy a zdravého životního stylu;
- b) množství potraviny a způsob konzumace potřebné k dosažení uvedeného příznivého účinku;
- c) případně sdělení určené osobám, které by se měly vyhnout konzumaci této potraviny, a
- d) vhodné varování, pokud nadměrná konzumace daného produktu může ohrozit zdraví.

3. Odkaz na obecné, nspecifické příznivé účinky živiny nebo potraviny na celkové dobré zdraví a duševní a tělesnou pohodu je přípustný pouze tehdy, pokud je doplněn zvláštním zdravotním tvrzením, které je uvedeno v seznamech podle článku 13 nebo 14.

[...]“

7. Článek 13 nařízení č. 1924/2006, nadepsaný „Zdravotní tvrzení jiná než tvrzení odkazující na snížení rizika onemocnění a na rozvoj a zdraví dětí“, uvádí:

„1. Zdravotní tvrzení, která popisují nebo odkazují na

- a) význam živiny nebo jiné látky pro růst a vývoj organismu a jeho fyziologické funkce, nebo

- b) psychologické a behaviorální funkce, nebo
- c) aniž je dotčena směrnice 96/8/ES, snižování nebo kontrolu hmotnosti nebo snížení pocitu hladu či zvýšení pocitu sytosti anebo na snížení množství energie obsažené ve stravě

a která jsou uvedena v seznamu podle odstavce 3, smějí být uvedena, aniž projdou řízeními podle článků 15 až 19, pokud jsou

- i) založena na všeobecně uznávaných vědeckých poznacích a
- ii) dobře srozumitelná průměrnému spotřebiteli.

2. Členské státy poskytnou Komisi do 31. ledna 2008 seznamy tvrzení podle odstavce 1 spolu s podmínkami, které se na ně vztahují, a odkazy na odpovídající vědecké zdůvodnění.

3. Po konzultaci s úřadem přijme Komise regulativním postupem s kontrolou podle čl. 25 odst. 3 do 31. ledna 2010 seznam schválených tvrzení, jenž má za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, platných pro Společenství podle odstavce 1 a veškeré nezbytné podmínky používání těchto tvrzení.

[...]"

8. Článek 28 tohoto nařízení, který upravuje přechodná opatření, uvádí:

„1. Potraviny uvedené na trh nebo opatřené etiketou přede dnem použitelnosti tohoto nařízení, které nejsou v souladu s tímto nařízením, smějí být uváděny na trh do konce doby trvanlivosti, avšak nejdéle do 31. července 2009. S ohledem na čl. 4 odst. 1 mohou být potraviny uvedeny na trh nejpozději dvacet čtyři měsíce po přijetí příslušných výživových profilů a podmínek jejich použití.

2. Produkty označené ochrannou známkou nebo obchodní značkou existující před 1. lednem 2005, které nejsou v souladu s tímto nařízením, smějí být nadále uváděny na trh do 19. ledna 2022 a po tomto dni se použije toto nařízení.

3. Výživová tvrzení, která byla používána v členském státě před 1. lednem 2006 v souladu s vnitrostátními právními předpisy upravujícími tato tvrzení a která nejsou uvedena v příloze, smějí být nadále používána do 19. ledna 2010, přičemž odpovědnost nesou provozovatelé potravinářských podniků, aniž je dotčeno přijetí ochranných opatření uvedených v článku 24.

4. Pro výživová tvrzení v podobě obrázkového, grafického nebo symbolického znázornění odpovídajícího obecným zásadám tohoto nařízení, která nejsou uvedena v příloze a používají se podle konkrétních podmínek a kritérií stanovených ve vnitrostátních právních předpisech nebo pravidlech, platí:

- a) členské státy sdělí Komisi do 31. ledna 2008 tato výživová tvrzení a použitelné vnitrostátní právní předpisy nebo pravidla spolu s vědeckými údaji na podporu těchto právních předpisů nebo pravidel;
- b) Komise přijme regulativním postupem s kontrolou podle čl. 25 odst. 3 rozhodnutí o používání těchto tvrzení; tato rozhodnutí mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení.

Výživová tvrzení neschválená tímto postupem smějí být nadále používána po dobu dvanácti měsíců po přijetí uvedeného rozhodnutí.

5. Zdravotní tvrzení podle čl. 13 odst. 1 písm. a) smějí být uváděna ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost až do přijetí seznamu uvedeného v čl. 13 odst. 3, přičemž odpovědnost nesou provozovatelé potravinářských podniků, pokud jsou tato tvrzení v souladu s tímto nařízením a s platnými vnitrostátními právními předpisy upravujícími tato tvrzení a není dotčeno přijetí ochranných opatření uvedených v článku 24.

[...]“

9. Článek 29 uvedeného nařízení nakonec stanoví:

„Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. července 2007.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.“

B – Německá právní úprava

10. Zákon o potravinách, spotřebním zboží a krmivech (Lebensmittel-, Bedarfsgegenstände- und Futtermittelgesetzbuch, dále jen „LFGB“) v § 11, nadepsaném „Ustanovení o ochraně před klamáním“, ve znění použitelném na projednávaný spor, stanoví:

„1) Na trh je zakázáno uvádět potraviny pod klamavým označením, s klamnými údaji či obchodními úpravami nebo je obecně či ve zvláštních případech nabízet s pomocí klamavých obchodních úprav nebo jiných prohlášení. O klamání jde zejména tehdy,

1. pokud jsou ve vztahu k určité potravíně použita označení, údaje, obchodní úpravy, popisy nebo jiná prohlášení, která mohou vyvolat omyl co do jejích vlastností, zejména druhu, jakosti, složení, množství, doby použití, původu, nebo způsobu výroby či získávání;

[...]“

III – Skutkový stav, řízení a předběžná otázka

11. Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že společnost Ehrmann vyrábí a distribuuje mléčné výrobky, mezi něž patří ovocný tvaroh („Monsterbacke“), který je prodáván v balení šesti kelímků o obsahu 50 gramů (dále jen „dotčený výrobek“).

12. Podle tabulky výživových hodnot, která se nachází na boční straně obalu, má 100 g tohoto výrobku energetickou hodnotu 105 kcal a obsahuje 13 g cukru, 2,9 g tuků a 130 mg vápníku. Ve 100g kravského mléka je také obsaženo 130 mg vápníku, avšak pouze 4,7 g cukru.

13. V roce 2010 byl na vrchní část každého balení dotčeného výrobku doplněn reklamní slogan „Tak důležitý jako sklenice mléka denně!“ (dále jen „sporný slogan“). Na obalu nebyl uveden žádný údaj, který je podle čl. 10 odst. 2 písm. a) až d) nařízení č. 1924/2006 nezbytný k tomu, aby mohla být zdravotní tvrzení použita na označení nebo v obchodní úpravě potravin.

14. ZBW bylo toho názoru, že sporný slogan je klamavý, neboť na dotčeném výrobku není uvedeno, že obsahuje mnohem více cukru než mléko. Tento slogan nebyl kromě toho v souladu s články 9 a 10 nařízení č. 1924/2006 v rozsahu, v němž obsahuje výživová a zdravotní tvrzení. Odkaz na mléko v tomto ohledu přinejmenším nepřímou naznačuje, že dotčený výrobek také obsahuje velké množství vápníku, takže tato zmínka není pouhým údajem o kvalitě, ale rovněž spotřebiteli slibuje přínos pro zdraví.

15. ZBW proto podalo k Landgericht Stuttgart žalobu, kterou se domáhalo zdržení se jednání a náhrady nákladů spojených s výzvou.

16. Společnost Ehrmann navrhla tuto žalobu zamítnout a tvrdila, že dotčený výrobek je alternativní potravinou srovnatelnou s mlékem a že rozdíl mezi obsahem cukru v dotčeném výrobku a obsahem cukru v mléce je natolik malý, že je irelevantní. Sporný slogan kromě toho podle jejího názoru nevyjadřuje žádnou konkrétní nutriční vlastnost výrobku, a je tedy pouhým údajem o kvalitě, na který se nařízení č. 1924/2006 nevztahuje. Společnost Ehrmann rovněž tvrdila, že čl. 10 odst. 2 tohoto nařízení každopádně nebyl na základě čl. 28 odst. 5 uvedeného nařízení použitelný v době rozhodné z hlediska skutečností původního sporu.

17. Landgericht Stuttgart zamítl žalobu, kterou podalo ZBW. Oberlandesgericht Stuttgart, k němuž bylo podáno odvolání, naopak rozsudkem ze dne 3. února 2011 vyhověl návrhu na zdržení se jednání a náhradu nákladů spojených s výzvou.

18. Sporný slogan není podle odvolacího soudu výživovým ani zdravotním tvrzením ve smyslu nařízení č. 1924/2006. V důsledku toho nespadá do působnosti tohoto nařízení. Odvolací soud měl nicméně za to, že uvedený slogan je klamavý ve smyslu § 11 odst. 1 druhé věty bodu 1 LFGB, neboť dotčený výrobek obsahuje mnohem více cukru než stejné množství plnotučného mléka.

19. Společnost Ehrmann podala proti rozsudku Oberlandesgericht Stuttgart opravný prostředek „Revision“ k předkládajícímu soudu. Sporný slogan není podle jeho názoru klamavý ve smyslu § 11 odst. 1 LFGB. Tento slogan není ani výživovým tvrzením ve smyslu čl. 2 odst. 2 bodu 4 nařízení č. 1924/2006, nýbrž zdravotním tvrzením ve smyslu čl. 2 odst. 2 bodu 5 tohoto nařízení, a to v souladu s rozsudkem *Deutsches Weintor*⁴. Tento slogan totiž naznačuje souvislost mezi dotčeným výrobkem a zdravím spotřebitele, přičemž taková souvislost je dostatečná k tomu, aby se jednalo o „zdravotní tvrzení“.

20. Předkládající soud v tomto ohledu uvádí, že v roce 2010, jenž je relevantním datem ve sporu v původním řízení, nebyla na označení dotčeného výrobku uvedena žádná z informací zmíněných v čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1924/2006. Vzhledem k existenci několika možných výkladů použitelnosti tohoto článku v době rozhodné z hlediska skutkového stavu se Bundesgerichtshof rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku: „Měly být informační povinnosti podle čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 dodržovány již v roce 2010?“

21. Společnost Ehrmann a Evropská komise předložily písemná vyjádření. jednání, kterého se tyto dvě účastnice řízení účastnily, se konalo dne 10. října 2013.

4 — Rozsudek ze dne 6. září 2012 (C-544/10, bod 34).

IV – Právní analýza

A – Úvodní poznámky k úloze Soudního dvora při uplatňování pravidla unijního práva na skutkový stav

22. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce obsahuje jedinou otázku, která je formulována jasně, přesně a stručně: byly povinnosti stanovené v čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 použitelné podle jeho článků 28 a 29 v roce 2010?

23. Je zjevné, že tato otázka má význam až od okamžiku, kdy sporný slogan odpovídá zdravotnímu tvrzení ve smyslu tohoto nařízení. Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce přitom vyplývá, že předkládající soud již v této souvislosti rozhodl. Předkládající soud totiž „nemá za to, že reklamní slogan je klamavý ve smyslu [vnitrostátní právní úpravy]. Podle Bundesgerichtshof není slogan ani výživovým tvrzením ve smyslu čl. 2 odst. 2 bodu 4 nařízení č. 1924/2006, ale je naopak zdravotním tvrzením podle čl. 2 odst. 2 bodu 5 uvedeného nařízení“⁵.

24. Bundesgerichtshof dále upřesňuje, že „k tomuto závěru dospěl na základě [výše uvedeného] rozsudku [Soudního dvora] ze dne 6. září 2012, Deutsches Weintor“⁶.

25. Otázku samotné definice „zdravotního tvrzení“ však vznesli účastníci původního řízení v písemných vyjádřeních i na jednání. Ehrmann se domnívá, že premisa předkládajícího soudu, že sporný slogan je zdravotním tvrzením, je chybná. Soudnímu dvoru podle jeho názoru přísluší o tom informovat předkládající soud, aby tento soud ve světle správného výkladu nařízení č. 1924/2006 změnil svoji kvalifikaci sporného sloganu.

26. Já jsem naopak toho názoru, že Soudnímu dvoru v projednávané věci nepřísluší měnit posouzení předkládajícího soudu, který vymezil právní a skutkový rámec sporu, jenž mu byl předložen, a tento aspekt problému do své otázky nezahrnul.

27. Podle ustálené judikatury Soudního dvora totiž platí, že:

„20 [...] v rámci spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy stanovené článkem [267 SFEU] je věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti projednávané věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak i relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru [...].

21 Určit otázky, které budou položeny Soudnímu dvoru, je tedy oprávněn pouze vnitrostátní soud a účastníci řízení nemohou měnit obsah těchto otázek [...].

22 Kromě toho změna podstaty předběžných otázek [na žádost jednoho z účastníků řízení] nebo odpověď na doplňující otázky zmíněné [účastníky původního řízení] v jejich vyjádřeních by byla neslučitelná s úlohou svěřenou Soudnímu dvoru článkem [267 SFEU], jakož i s povinností Soudního dvora zajistit, aby vlády členských států a zúčastněné strany mohly předložit svá vyjádření podle článku 23 statutu Soudního dvora, vzhledem k tomu, že podle tohoto ustanovení jsou zúčastněným stranám oznamována pouze předkládací rozhodnutí [...]“⁷.

5 — Bod 9 žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, kurziva provedena autorem tohoto stanoviska.

6 — Tamtéž (bod 9).

7 — Rozsudek ze dne 15. října 2009, Hochtief a Linde-Kca-Dresden (C-138/08, Sb. rozh. s. I-9889, body 20 až 22). Viz rovněž rozsudek ze dne 14. dubna 2011, Vlaamse Dierenartsenvereniging a Janssens (C-42/10, C-45/10 a C-57/10, Sb. rozh. s. I-2975, body 42 až 44).

28. Na základě teze společnosti Ehrmann by přitom Soudní dvůr musel vyložit pojem zdravotní tvrzení, to znamená čl. 2 odst. 2 bod 5 nařízení č. 1924/2006, i když Bundesgerichtshof, který ve svém předkládacím rozhodnutí neměl pochybnosti o tom, že sdělení „Tak důležitý jako sklenice mléka denně!“ je zdravotním tvrzením, tuto otázku nevznesl. Jsem proto toho názoru, že jak již měl Soudní dvůr možnost za podobných okolností rozhodnout, nemá se v tomto řízení o předběžné otázce touto otázkou zabývat.

29. Tato situace je totiž totožná se situací ve věci *Felicitas Rickmers-Linie*⁸, ve které měla žalobkyně za to, že je třeba především odpovědět na otázku, která je základem otázky položené Finanzgericht Hamburg a týká se toho, zda lze takové plnění, jaké je dotčené v dané věci, považovat za zdanitelné plnění ve smyslu směrnice Rady 69/335 ze dne 17. července 1969 o nepřímých daních z kapitálových vkladů (Úř. věst. L 249, s. 25), i když se z hlediska daně z kapitálu jedná o pouhou fikci a nemá vliv na existenci společnosti ani nemění její obecnou právní a ekonomickou strukturu.

30. V případě této žádosti přitom Soudní dvůr rozhodl, že „[t]uto otázku, která zahrnuje výklad čl. 3 odst. 2 a článku 4 směrnice, nicméně nevznesl Finanzgericht Hamburg, který ve svém předkládacím usnesení neměl pochybnosti o tom, že takové plnění, o jaké jde v projednávané věci, nepodléhá dani z kapitálu. V tomto řízení o předběžné otázce tedy není třeba o této otázce rozhodovat“⁹.

31. Je pravda, že Soudní dvůr upřesnil, že i když „[...] nemá v rámci článku [267 SFEU] pravomoc uplatňovat pravidla práva Společenství na určitý případ [...]“¹⁰, může eventuálně „[...] poskytnout vnitrostátnímu soudu všechny prvky výkladu práva Společenství, které pro něj mohou být užitečné při posuzování účinků ustanovení tohoto práva“¹¹.

32. Generální advokát Bot ve stanovisku, které přednesl ve věci *Winner Wetten*, rovněž uvedl, že je-li možné pochybovat o opodstatněnosti posouzení předkládajícího soudu, je toho názoru, že „[...] Soudní dvůr předkládajícímu soudu – v souladu s duchem spolupráce, kterým se řídí řízení o předběžné otázce, a za tím účelem, aby byl vnitrostátnímu soudu poskytnut veškerý výklad práva Společenství, který může být potřebný pro rozhodnutí sporu v původním řízení – poskytn[ne] údaje, které mu umožní znovu přezkoumat opodstatněnost jeho předpokladu“¹².

33. Tato možnost však nesmí být podle mého názoru uplatněna v projednávaném případě, neboť na rozdíl od společnosti Ehrmann se domnívám, že Bundesgerichtshof na základě stávající judikatury Soudního dvora správně použil pojem zdravotní tvrzení, který je definován v čl. 2 odst. 2 bodu 5 nařízení č. 1924/2006.

34. Podle mého názoru proto není nezbytné Bundesgerichtshof objasňovat pojem zdravotní tvrzení.

35. Ačkoli Komise uvedla otázku v písemném vyjádření pouze stručně, mohla by být naopak zpochybněna samotná volba použitelného ustanovení.

36. Jak totiž uvádí Komise, sporný slogan může odkazovat na obecné, nespécifické příznivé účinky potravin (mléka) na celkové dobré zdraví. Takový typ sloganu je přitom zakázán čl. 10 odst. 3 nařízení č. 1924/2006, pokud jej nedoplňuje zvláštní zdravotní tvrzení, které je uvedeno v seznamech podle článku 13 nebo 14 uvedeného nařízení, čemuž tak v projednávané věci patrně není. Vyvstal by tedy problém časové působnosti čl. 10 odst. 3 nařízení.

8 — Rozsudek ze dne 15. července 1982 (270/81, Recueil, s. 2771).

9 — Tamtéž (bod 9).

10 — Rozsudek ze dne 18. prosince 2007, *Asociación Profesional de Empresas de Reparto y Manipulado de Correspondencia* (C-220/06, Sb. rozh. s. I-12175, bod 36).

11 — Tamtéž (bod 36).

12 — Bod 35 jeho stanoviska předneseného dne 26. ledna 2010 ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 8. září 2010, *Winner Wetten* (C-409/06, Sb. rozh. s. I-8015).

37. Avšak vzhledem k tomu, že tato otázka – stejně jako otázka, kterou předkládající soud položil k témuž tématu v případě čl. 10 odst. 2 nařízení – vyvstane pouze v případě, bude-li se Soudní dvůr domnívat, že Bundesgerichtshof správně použil pojem zdravotní tvrzení, budu se nejprve zabývat problémem definice zdravotního tvrzení, a to podpůrně a předběžně (neboť se primárně domnívám, že by se Soudní dvůr neměl touto otázkou zabývat). Budu-li na základě své analýzy přesvědčen, že sporný slogan je zdravotním tvrzením ve smyslu nařízení č. 1924/2006, budu se dále zabývat otázkou časové působnosti článku 10 nařízení.

B – *Podpůrně a předběžně: k pojmu „zdravotní tvrzení“*

1. Široký výklad pojmu „zdravotní tvrzení“

38. Podle čl. 2 odst. 2 bodu 5 nařízení č. 1924/2006 je „zdravotní tvrzení“ definováno jako „každé tvrzení, které uvádí, naznačuje nebo ze kterého vyplývá, že existuje souvislost mezi kategorií potravin, potravinou nebo některou z jejích složek a zdravím“.

39. Soudní dvůr tento pojem poprvé vyložil ve výše uvedeném rozsudku *Deutsches Weintor*. Soudní dvůr v daném rozsudku konstatoval, že „[...] ze znění čl. 2 odst. 2 bodu 5 nařízení č. 1924/2006 vyplývá, že ‚zdravotní tvrzení‘ ve smyslu uvedeného nařízení je definováno na základě souvislosti, která musí existovat mezi potravinou nebo některou z jejích složek a zdravím“¹³.

40. Jelikož nařízení neobsahuje konkrétnější prvky posouzení, Soudní dvůr konstatoval, že „[t]ato definice neposkytuje žádnou informaci o tom, zda tato souvislost musí být přímá nebo nepřímá, ani o její intenzitě nebo jejím trvání [a že] [z]a těchto okolností je třeba pojem ‚souvislost‘ chápat široce“¹⁴.

41. Dříve než zvážím použití této definice na sporný slogan, uvedu ještě dvě poznámky.

42. Zprvée doktrína tento ne-li extenzivní, tak přinejmenším široký výklad pojmu zdravotní tvrzení patrně nezpochybnila¹⁵.

43. Zadruhé Soudní dvůr nedávno potvrdil svůj přístup k pojmu „zdravotní tvrzení“ v rozsudku *Green – Swan Pharmaceuticals CR*¹⁶.

44. V dané věci měl Soudní dvůr vyložit pojem „tvrzení o snížení rizika onemocnění“, který je v čl. 2 odst. 2 bodu 6 nařízení č. 1924/2006 definován jako „každé zdravotní tvrzení, které uvádí, naznačuje nebo ze kterého vyplývá, že spotřeba určité kategorie potravin, potravin nebo některé z jejích složek významně snižuje riziko vzniku určitého lidského onemocnění“.

13 — Výše uvedený rozsudek (bod 34).

14 — Tamtéž (bod 34), kurziva provedena autorem tohoto stanoviska.

15 — Pokud jde o pojem „zdravotní tvrzení“, Sébastien Roset uvádí, že se jedná o „dobrý příklad otevřených nebo ‚catch all‘ pojmů, jejichž právní obsah je více než nepřesný a mají zahrnovat maximální počet faktických situací, které mohou narušit ochranu spotřebitele“. Podle tohoto autora tedy Soudní dvůr upřednostnil „širší pojetí pojmu, jak jej k tomu vybízelo znění článku 2 [nařízení]“ (zdůraznění kurzivou provedeno autorem tohoto stanoviska, Roset, S., „Santé publique: publicité et étiquetage des alcools et protection des consommateurs“, *Europe*, 2012, listopad, kom. 430). Viz rovněž Prouteau, J., „Santé publique et libertés économiques: une nouvelle illustration d’une conciliation favorable à la santé publique“, *Revue Lamy Droit des affaires*, 2012, č. 77, s. 66 až 68; Van der Meulen, B., a van der Zee, E., „Through the Wine Gate’ First Steps towards Human Rights Awareness in EU Food (Labelling) Law“, *European food and feed law review*, 2013, č. 1, s. 41 až 52, zvláště s. 44.

16 — Rozsudek ze dne 18. července 2013 (C-299/12, bod 22)

45. Přestože definice obsahuje slovo „významně“, měl Soudní dvůr za to, že „[z] použití sloves ‚naznačuje nebo vyplývá‘ je zřejmé, že ke kvalifikaci zdravotního tvrzení jako ‚tvrzení o snížení rizika onemocnění‘ ve smyslu uvedeného ustanovení se nevyžaduje, aby takové tvrzení výslovně uvádělo, že spotřeba určité potraviny významně snižuje riziko vzniku určitého lidského onemocnění. Stačí, může-li toto tvrzení u běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného průměrného spotřebitele vyvolat dojem, že snížení rizika je významné“¹⁷.

2. Použití definice na sporný slogan

46. Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že společnost Ehrmann uvádí na trh ovocný tvaroh pod názvem „Monsterbacke“. Výrobek je prodáván v balení šesti kelímků o obsahu 50 gramů. Reklamní slogan „Tak důležitý jako sklenice mléka denně!“ je uveden na vrchní části každého balení.

47. Tento slogan tedy vyjadřuje myšlenku, že dotčený výrobek má pro každodenní stravu stejný význam jako sklenice mléka.

48. Především v tomto ohledu sdílím názor předkládajícího soudu, že průměrný spotřebitel vychází z domněnky – potvrzené vědeckou obcí¹⁸ – že mléko má příznivý účinek na zdraví, a to především u dětí. Sama Evropská unie vytvořila program „Mléko do škol“, který od roku 1977 poskytuje podpory na poskytování mléčných výrobků za snížené ceny ve školách¹⁹. Tento program i program „Ovoce do škol“ mají tentýž dvojí cíl, kterým je přispívat ke stabilizaci trhu a přispívat ke zdravé výživě. Účetní dvůr ve své zvláštní zprávě č. 10/2011, která je věnována hodnocení uvedených programů, zdůrazňuje, že „[z]ejména u programu ‚Mléko do škol‘, který byl původně koncipován jako ‚odbytové‘ opatření, prezentovala Komise jeho výživový rozměr postupně jako hlavní cíl“²⁰.

49. Pokud by taková domněnka neexistovala, mohli bychom si ostatně položit otázku, jaký význam má pro výrobce uvedení takového sloganu na každém kelímku tvarohu, který nabízí k prodeji.

50. Dále z použití výrazu „tak důležitý jako“ nezbytně vyplývá, že existuje souvislost mezi výrobkem, na kterém je slogan uveden, a sdělením napsaným na dotčeném výrobku, to znamená denní spotřebou sklenice mléka.

51. Slovy výše uvedeného rozsudku Green – Swan Pharmaceuticals CR tedy sporný slogan vyvolává „[u] běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného průměrného spotřebitele [...] dojem“²¹, že spotřeba tohoto ovocného tvarohu má pro zdraví stejný přínos jako mléko. Jinými slovy naznačuje existenci souvislosti mezi propagovanou potravinou a zdravím spotřebitelů, zvláště pak dětí.

52. Vzhledem k tomu, že podle definice zdravotního tvrzení uvedené v čl. 2 odst. 2 bodu 5 nařízení, jak ji vyložil Soudní dvůr ve výše uvedeném rozsudku Deutsches Weintor, jakákoli souvislost – ať již přímá nebo nepřímá, malá nebo velká, krátkodobá nebo dlouhodobá – implikující zlepšení zdravotního stavu díky spotřebě potraviny spadá do působnosti nařízení²², jsem toho názoru, že sporný slogan spadá do věcné působnosti tohoto nařízení jakožto zdravotní tvrzení.

17 — Tamtéž (bod 24), kurziva provedena autorem tohoto stanoviska.

18 — V tomto smyslu viz zejména sdělení Académie nationale de médecine (Národní lékařská akademie, Francie) o mléčných výrobcích, která bylo přijato dne 1. dubna 2008 (*Bull. Acad. Méd.* 2008, svazek 192, č. 4, s. 723 až 730), a hlavní zásady Světové zdravotnické organizace pro výživu dětí ve věku od 6 do 24 měsíců, které nejsou kojeny.

19 — Viz nařízení Komise (ES) č. 657/2008 ze dne 10. července 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o podporu Společenství pro poskytování mléka a některých mléčných výrobků žákům ve školách (Úř. věst. L 183, s. 17).

20 — Zvláštní zpráva Účetního dvora č. 10/2011 „Jsou programy Mléko do škol a Ovoce do škol účelné?“, s. 5.

21 — Bod 24 rozsudku.

22 — Bod 34 rozsudku.

53. Tak by tomu nebylo v případě sloganu typu „radost, která potěší“ uvedeného na krabici se sáčky zeleného čaje nebo „to nejlepší z mléka a obilovin“ na čokoládové tyčince. Takové slogany totiž kromě toho, že první z nich používá pleonasmus, neboť podstatou radosti je potěšit, neobsahují žádný odkaz na zdraví. První slogan odkazuje na pocit všeobecné pohody, zatímco druhý znamená, že při výrobě dotčeného výrobku bylo použito to nejlepší z obou ingrediencí, z nichž je složen (mléko a obiloviny).

54. Tento postoj je kromě toho potvrzen výkladem Soudního dvora v případě výrazů „naznačuje“ a „vyplývá“, které obsahuje definice tvrzení o snížení rizika onemocnění.

55. Jak již bylo uvedeno výše, Soudní dvůr se domníval, že „z použití sloves ‚naznačuje‘ nebo ‚vyplývá‘ je zřejmé, že ke kvalifikaci zdravotního tvrzení jako ‚tvrzení o snížení rizika onemocnění‘ ve smyslu [čl. 2 odst. 2 bodu 6 nařízení č. 1924/2006] se nevyžaduje, aby takové tvrzení výslovně uvádělo, že spotřeba určité potraviny významně snižuje riziko vzniku určitého lidského onemocnění. Stačí, může-li toto tvrzení u běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného průměrného spotřebitele vyvolat dojem, že snížení rizika je významné“²³.

56. Nařízení přitom slovesa „naznačuje“ a „vyplývá“ používá rovněž při definování zdravotního tvrzení. Pokud v důsledku toho použijeme výklad těchto dvou výrazů, který Soudní dvůr provedl ve výše uvedeném rozsudku Green – Swan Pharmaceuticals CR, znamená to, že aby se jednalo o zdravotní tvrzení ve smyslu nařízení, stačí, aby u průměrného spotřebitele vyvolávalo dojem, že existuje souvislost mezi kategorií potravin, potravinou nebo některou z jejích složek a zdravím.

57. Jelikož je zřejmé, jak bylo vysvětleno výše, že sporný slogan může u průměrného spotřebitele vyvolat dojem, že spotřeba tvarohu, na kterém je daný slogan uveden, má příznivé účinky na zdraví, neboť tento tvaroh je stejně důležitý jako sklenice mléka denně, odpovídá definici zdravotního tvrzení uvedené v čl. 2 odst. 2 bodu 5 nařízení.

58. Konečně na jednání ze dne 10. října 2013 byla uvedena možnost, že by taková definice zdravotního tvrzení mohla vést k roztržiténosti trhu na úkor evropského hospodářství. Podle mého názoru tomu tak není.

59. Zprvce skutečnost, že je slogan kvalifikován jako zdravotní tvrzení ve smyslu nařízení č. 1924/2006, nemá za následek jeho zákaz. Takový slogan může být i nadále používán, a to na celém unijním území, pokud označení produktu splňuje podmínky stanovené nařízením, zejména pak článkem 10.

60. Z druhého i když se posouzení může lišit podle místa spotřeby výrobku, tyto rozdíly jsou inherentní rozhodnutí zákonodárce zvolit jako hodnotící kritérium „[v] souladu se zásadou proporcionality a pro zajištění účinné ochrany v něm obsažené [...] průměrného spotřebitele, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory [...]“²⁴. Vzhledem k této volbě se nemusí nutně jednat o jediného průměrného spotřebitele pro celou Unii. Vzhledem k tomu, že „[p]ojem průměrného spotřebitele není statistickým pojmem“²⁵, „[p]ro stanovení typické reakce průměrného spotřebitele v daném případě [proto] budou muset vnitrostátní soudy a orgány vycházet z vlastního úsudku, s přihlédnutím k judikatuře Soudního dvora“²⁶.

61. Zatřetí je možné, že výrobek nebo jedna z jeho složek nemají z hlediska zdraví obecně pozitivní konotaci. Přeje-li si v takovém případě výrobce uvádět tento výrobek na trh na celém unijním území, sám se rozhodne, zda použije rozdílné balení v závislosti na zemi nebo upustí od dotčeného sloganu, aniž to lze přičíst nařízení č. 1924/2006 nebo definici zdravotního tvrzení, kterou obsahuje.

23 — Výše uvedený rozsudek Green – Swan Pharmaceuticals CR (bod 24); kurziva provedena autorem tohoto stanoviska.

24 — Bod 16 odůvodnění nařízení č. 1924/2006.

25 — Tamtéž.

26 — Tamtéž.

62. Podle mého názoru je tedy sporný slogan zdravotním tvrzením ve smyslu nařízení č. 1924/2006. V důsledku své analýzy se proto budu zabývat předběžnou otázkou položenou předkládajícím soudem. Pokud by Soudní dvůr nesdílel můj názor a domníval se, že sporný slogan nespadá do působnosti nařízení č. 1924/2006, předběžná otázka by se v důsledku toho stala hypotetickou a Soudní dvůr by na ni neměl odpovídat.

C – Časová působnost článku 10 nařízení č. 1924/2006

1. Použitelnost čl. 10 odst. 3 nařízení č. 1924/2006?

63. Nejprve je třeba odpovědět na otázku, zda – jak uvádí Komise – se v případě, že je sporný slogan zdravotním tvrzením, použije spíše odstavec 3 článku 10 nařízení, než jeho odstavec 2.

64. Posoudit, zda sporný slogan odkazuje podle čl. 10 odst. 3 nařízení „na obecné, nespécifické příznivé účinky živiny nebo potraviny na celkové dobré zdraví a duševní a tělesnou pohodu“²⁷, přísluší samozřejmě předkládajícímu soudu.

65. V případě kladné odpovědi by byl slogan v rozporu s nařízením č. 1924/2006, jelikož čl. 10 odst. 3 uvedeného nařízení je platný od 1. července 2007 a vyžaduje, aby seznamy podle článků 13 a 14 byly zveřejněny, čemuž tak v době, kdy nastaly sporné skutečnosti, nebylo.

66. V opačném případě by odpověď na předběžnou otázku byla pro předkládající soud užitečná.

2. Podmínky čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 a uvedené teze

67. Článek 10 nařízení č. 1924/2006 stanoví, že zdravotní tvrzení jsou zakázána. Aby byla tato tvrzení přípustná, musí splňovat tři podmínky:

- odpovídat obecným požadavkům v kapitole II (články 3 až 7) nařízení č. 1924/2006,
- odpovídat zvláštním požadavkům v kapitole IV (články 10 až 19) nařízení č. 1924/2006,
- být schválena v souladu s nařízením č. 1924/2006 a obsažena v seznamu schválených tvrzení stanovených v člancích 13 a 14 tohoto nařízení.

68. První ze tří podmínek týkajících se přípustnosti zdravotních tvrzení je podle předkládajícího soudu splněna. Předkládající soud je naopak toho názoru, že třetí podmínka nemohla být splněna, jelikož seznamy stanovené v člancích 13 a 14 nařízení č. 1924/2006 nebyly ještě v době rozhodné z hlediska skutkového stavu přijaty. Konečně v případě druhé podmínky se předkládající soud nejprve táže, zda ustanovení čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 bylo použitelné již v roce 2010, který je datem relevantním pro vyřešení sporu.

69. V této souvislosti existují podle předkládajícího soudu tři protichůdné teze:

- podle první teze, kterou zastává Komise, je čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 použitelný – stejně jako celé nařízení – od 1. července 2007, tedy od data stanoveného v čl. 29 odst. 2 uvedeného nařízení,

27 — „Uvedený předpoklad je sice na základě současného stavu, který vyplývá ze spisu, sporný, vnitrostátní soud ho však může také potvrdit.“ (stanovisko generálního advokáta Bota přednesené ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Winner Wetten, bod 36).

- podle druhé teze, kterou zastává Ehrmann, se informační povinnosti stanovené v čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 uplatňují až od okamžiku, kdy je přijat samotný seznam schválených zdravotních tvrzení podle čl. 13 odst. 3 nařízení, přičemž tyto seznamy jsou uvedeny v tomto čl. 10 odst. 1,
- podle třetí teze jsou ustanovení čl. 10 odst. 2 písm. a), c) a d) nařízení č. 1924/2006 použitelná od 1. července 2007, zatímco ustanovení čl. 10 odst. 2 písm. b) jsou použitelná až od okamžiku, kdy existuje seznam schválených zdravotních tvrzení.

3. Posouzení

70. Souhlasím se stanoviskem Komise, která zastává první tezi.

71. Zprvce na základě samotného znění nařízení je třeba uvést, že podle čl. 29 odst. 1 nařízení č. 1924/2006 vstoupilo toto nařízení v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie a že podle odstavce 2 uvedeného článku se použije ode dne 1. července 2007.

72. Jak zdůrazňuje Komise, toto datum použitelnosti platí pro celé nařízení; žádná výjimka není stanovena.

73. Dále je třeba konstatovat, že žádné z přechodných ustanovení stanovených v článku 28 nařízení neupravuje odchylku od čl. 10 odst. 2 tohoto nařízení.

74. Článek 28 odst. 1 se týká potravin uvedených na trh nebo opatřených etiketou před 1. červencem 2007 a čl. 28 odst. 2 se týká produktů označených ochrannou známkou nebo obchodní značkou existujících před 1. lednem 2005. Žádná z těchto dvou situací v projednávané věci nenastala.

75. Ani odstavce 3 a 4 se neuplatní, jelikož se týkají výhradně výživových tvrzení.

76. Odstavce 5 a 6 se týkají zdravotních tvrzení, ale pouze odstavec 5 se vztahuje na sporný slogan, jelikož se týká tvrzení ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. a), to znamená zdravotních tvrzení, která popisují nebo odkazují na význam živiny nebo jiné látky pro růst a vývoj organismu a jeho fyziologické funkce²⁸.

77. Podle tohoto ustanovení přitom taková zdravotní tvrzení smějí být uváděna ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost až do přijetí seznamu uvedeného v čl. 13 odst. 3, přičemž odpovědnost nesou provozovatelé potravinářských podniků, pokud jsou tato tvrzení v souladu s nařízením.

78. Nesouhlasím s analýzou společnosti Ehrmann, podle které má čl. 28 odst. 5 nařízení č. 1924/2006 za následek dočasné pozastavení uplatnění podmínky povolení stanovené v čl. 10 odst. 1, a v *důsledku toho* všech povinností, které stanoví, včetně specifických informací, které jsou podrobně popsány v odstavci 2.

79. Naopak vzhledem k tomu, že čl. 28 odst. 5 nařízení č. 1924/2006 se konkrétně týká období před přijetím seznamu schválených tvrzení a dále výslovně připomíná, že zdravotní tvrzení používané během tohoto přechodného období bude muset být v souladu s nařízením jako celkem, neshledávám důvody, pro které by mohly být vyloučeny povinnosti stanovené v čl. 10 odst. 2 nařízení, a tím spíše ani jedna z nich [jako čl. 10 odst. 2 písm. b) nařízení ve třetí tezi uvedené předkládajícím soudem].

80. Ani argument související s povinností změnit v důsledku přijetí seznamů uvedených v čl. 10 odst. 1 nařízení č. 1924/2006 označení, které bylo během přechodného období v souladu s čl. 10 odst. 2, není podle mého názoru přesvědčivý.

28 — Článek 28 odst. 6 nařízení se týká zdravotních tvrzení jiných než tvrzení uvedených v čl. 13 odst. 1 písm. a) a v článku 14.

81. Pokud by totiž mělo být odloženo použití čl. 10 odst. 2 nařízení, změna označení by byla v každém případě nezbytná po uplynutí přechodného období, neboť by buď bylo tvrzení od daného okamžiku uvedeno na seznamu schválených tvrzení, a výrobce by tak musel doplnit informace podle čl. 10 odst. 2 nařízení č. 1924/2006, nebo by toto tvrzení nebylo schváleno a výrobce by jej musel z označení používaného během přechodného období odstranit. V obou případech budou nezbytně provedeny změny. Použitelnost čl. 10 odst. 2 nařízení od 1. července 2007 proto pouze uspiší nevyhnutelný zápis – v případě schválení – informací, které tento článek obsahuje.

82. Zadržet podle bodu 1 odůvodnění nařízení jsou jeho cíli zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitele a usnadnění výběru potravin.

83. Uvedení povinných informací na označení přispívá k uskutečnění těchto cílů. Jak správně uvádí Komise, tyto informace nemají pro spotřebitele prvořadý význam pouze v případě, že je potravina předmětem reklamy používající zdravotní tvrzení, které již obsahují seznamy schválených tvrzení podle článků 13 a 14 nařízení, ale také, či dokonce ve větší míře v případě, že je zdravotní tvrzení použito na základě přechodných ustanovení čl. 28 odst. 5 a 6 nařízení předtím, než bude případně schváleno pro celé území Evropské unie.

84. Výklad čl. 10 odst. 2 nařízení, podle kterého byly informační povinnosti, které obsahuje, použitelné od 1. července 2007, je tedy v souladu nejen se zněním nařízení, ale i s cíli zákonodárce.

85. Zatřetí také systematický výklad předpisu podporuje tezi, podle které byl čl. 10 odst. 2 nařízení použitelný v roce 2010.

86. Podle čl. 10 odst. 1 nařízení je zásadou zákaz zdravotních tvrzení. K odchýlení se od tohoto pravidla musí tato zdravotní tvrzení nejprve odpovídat obecným požadavkům v kapitole II nařízení, dále odpovídat zvláštním požadavkům v kapitole IV a konečně musí být schválena v souladu s nařízením a obsažena v seznamu schválených tvrzení stanovených v článcích 13 a 14.

87. Článek 10 odst. 1 nařízení tedy uvádí řadu podmínek, které – není-li uvedeno jinak – jsou zřejmě kumulativní a rovnocenné.

88. Pokyny, které tvoří přílohu prováděcího rozhodnutí Komise 2013/63/EU ze dne 24. ledna 2013, kterým se přijímají pokyny pro provádění zvláštních podmínek pro zdravotní tvrzení stanovených v článku 10 nařízení, tuto skutečnost potvrzují a v souvislosti s použitím článku 10 nařízení upřesňují, že „i schválená zdravotní tvrzení mohou být použita pouze tehdy, jestliže jejich používání zcela splňuje všechny požadavky nařízení. Stejně tak i v situaci, kdy je tvrzení schváleno a zařazeno na seznamy schválených zdravotních tvrzení, by vnitrostátní orgány měly podniknout příslušné kroky, pokud dotyčné tvrzení nespĺňuje všechny požadavky nařízení“²⁹.

89. Z třetí podmínky stanovené v čl. 10 odst. 1, a sice že tvrzení jsou schválena a „obsažena v seznamu schválených tvrzení stanovených v článcích 13 a 14“, nelze dovést, že čl. 10 odst. 2 se uplatní pouze tehdy, pokud tyto seznamy existují.

90. Článek 10 odst. 2 nařízení totiž upřesňuje požadavky, které musí být splněny při *konkrétním* použití zdravotního tvrzení. Některá zdravotní tvrzení přitom mohou být použita na základě přechodných ustanovení čl. 28 odst. 5 a 6 nařízení, a to před jakýmkoli schválením na unijní úrovni, a tedy nikoliv pouze po jejich schválení a jejich zapsání na seznamy schválených tvrzení.

29 — Úř. věst. L 22, s. 25. Viz konkrétně úvod pokynů, druhý pododstavec, poslední věta.

91. Souhlasím tedy s Komisí, která v písemném vyjádření uvádí, že nařízení prostřednictvím těchto ustanovení zohledňuje skutečnost, že zdravotní tvrzení již byla používána v označení potravin v členských státech v okamžiku, kdy nařízení vstoupilo v platnost, a že stanoví přiměřená přechodná opatření, „aby se provozovatelé potravinářských podniků mohli přizpůsobit požadavkům [...] nařízení“³⁰, a to s ohledem na zájem spotřebitele.

92. Zejména tvrzení ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. a) nařízení mohou být podle čl. 28 odst. 5 používána od vstupu nařízení v platnost až do přijetí seznamu uvedeného v čl. 13 odst. 3, jsou-li v souladu s požadavky nařízení, mezi něž patří požadavky uvedené v čl. 10 odst. 2.

93. Vzhledem k tomu, že čl. 10 odst. 1 nařízení č. 1924/2006 stanoví jako pravidlo zákaz zdravotních tvrzení a jako výjimku jejich povolení, přechodné ustanovení, které umožňuje jejich použití, i když všechny podmínky stanovené v čl. 10 odst. 1 nařízení nejsou splněny, lze vykládat pouze restriktivně. Jelikož se čl. 28 odst. 5 téhož nařízení týká pouze existence seznamu uvedeného v článku 13, nelze jej rozšířit i na konkrétní podmínky čl. 10 odst. 2, a to ani částečně (jak je tomu ve třetí tezi uvedené předkládajícím soudem). Skutečnost, že výrobce nezná podmínky používání, které budou stanoveny v seznamu uvedeném v článku 13 nařízení, podle mého názoru nebrání určení „množství potravin a způsob[u] konzumace potřebné k dosažení uvedeného příznivého účinku“, což je jediným požadavkem čl. 10 odst. 2 písm. b) (který se podle třetí teze předkládajícího soudu nestává použitelným od 1. července 2007).

94. V rámci systematického výkladu nařízení tedy nelze samostatně analyzovat vztah mezi odstavci 1 a 2 článku 10. Naopak je třeba vzít v úvahu skutečnost, že používání zdravotních tvrzení, které čl. 10 odst. 2 podřizuje povinností poskytnout konkrétní informace, je umožněno na základě ostatních ustanovení nařízení.

95. Článek 19 nařízení kromě toho stanoví, že žadatel nebo uživatel tvrzení obsaženého v některém ze seznamů podle článků 13 a 14 může požádat o změnu tohoto seznamu.

96. Z tohoto článku vyplývá, že seznamy uvedené v čl. 10 odst. 1 nařízení nejsou po svém přijetí stanoveny s konečnou platností, ale mohou být naopak měněny.

97. Z hlediska celého nařízení tato možnost změny seznamů schválených tvrzení hovoří rovněž pro časové použití čl. 10 odst. 2 bez ohledu na přijetí seznamů uvedených v odstavci 1. Odložit uplatnění povinností poskytnout konkrétní informace podle čl. 10 odst. 2 nařízení až do přijetí seznamů schválených tvrzení, přestože samy tyto seznamy se budou měnit, by totiž bylo nekoherentní a v rozporu s cílem ochrany spotřebitele, který sleduje nařízení č. 1924/2006.

4. Shrnutí

98. S ohledem na výše uvedené úvahy a v souladu s doslovným, teleologickým a systematickým výkladem čl. 10 odst. 1 a 2, čl. 28 odst. 5 a článku 29 nařízení č. 1924/2006 mám za to, že čl. 10 odst. 2 a čl. 28 odst. 5 musí být vykládány v tom smyslu, že informační povinnosti stanovené v čl. 10 odst. 2 musí být dodržovány od 1. července 2007.

30 — Bod 35 odůvodnění nařízení č. 1924/2006.

V – Závěry

99. Navrhuji proto, aby Soudní dvůr na předběžnou otázku, kterou mu položil Bundesgerichtshof, odpověděl takto:

„Článek 10 odst. 2 a čl. 28 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 ze dne 20. prosince 2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin, ve znění nařízení Komise (EU) č. 116/2010 ze dne 9. února 2010, musí být vykládány v tom smyslu, že informační povinnosti stanovené v čl. 10 odst. 2 musí být dodržovány od 1. července 2007.“